

Azonosító	A bejelentés tartalmi kivonata	Státusz	Vizsgálat eredménye
1445268	<p>Bejelentő a lakosság tulajdonában álló magánutak hivatalos forgalomba helyezésének elmaradásából adódó vitatható jogi helyzetekre szeretné felhívni a figyelmet. Tájékoztatást kért arról, hogy az olyan magánutak, amelyek közforgalom előtt nem elzártak, - de bizonyíthatóan nem került lefolytatásra az illetékes ügyi hatóságnál forgalomba helyezési eljárás, - forgalomba helyezett útnak minősülnek-e? Amennyiben a közforgalom előtt el nem zárt magánút nem került a jogszabályi előírásoknak megfelelően forgalomba helyezésre és a fennmaradási engedély megkérésére nyitva álló elévülési határidő,- 10 év is - eltelt, van-e az illetékes ügyi hatóságnak hatásköre, illetékessége a magánút területével kapcsolatosan intézkedni? Amennyiben a közlekedési hatóság nem engedélyezte a magánút közforgalom számára történő megnyitását, hogyan tudja a magánút tekintetében a vonatkozó jogszabályi előírásokat érvényre juttatni, vagy a kezelőket számon kérni?</p>	lezárt	<p>Az ügyben eljárásra jogosult Innovációs és Technológiai Minisztérium a közérdekű bejelentésben foglaltakat megvizsgálta. Megírta, hogy a magánutak forgalomba helyezésének hiánya kizárólag az út tulajdonosának mulasztásából eredhet, ezért a forgalomba helyezés hiányából fakadó következményeket az út tulajdonosának kell viselnie. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 2. § (9) bekezdése alapján, a közforgalom előtt elzárt magánutat a közforgalom számára megnyitni, vagy a közforgalom előtt el nem zárt magánutat a közforgalom előtt elzárni az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározott módon, a magánút tulajdonosának (kezelőjének) a kérelmére, a közlekedési hatóság engedélyével szabad. A magánút közforgalom számára való megnyitásának, illetve elzárásának tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. A bejegyzést a tulajdonosnak (kezelőnek) kell kezdeményeznie. A magánút közforgalom előtt elzárásának tényére vonatkozó ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hiányában a magánút közforgalom előtt el nem zárt magánútnak minősül. Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § rendelkezése szerint, a rendelet hatálya kiterjed a közutak, a közforgalom előtt el nem zárt magánutak (a továbbiakban együtt: út), az út műtárgyai és tartozékai (a továbbiakban együtt: közlekedési építmények) építésére, forgalomba helyezésére és megszüntetésére. A Korm. rendelet. 23. § (1) bekezdése szerint, ha az engedélyhez kötött közlekedési építményt a hatóság engedélye nélkül a közforgalom számára megnyitották, a hatóság az építetöt a forgalomba helyezési engedély iránti kérelem benyújtására kötelezi. A (2) bekezdés alapján, ha az utat a közforgalom számára engedély nélkül megnyitották, a hatóság az erről történt tudomásszerzéstől számított egy éven belül, legkésőbb azonban az építmény tényleges használatbavételétől számított két éven belül intézkedhet a forgalomba helyezés iránt. A 24. § (1) bekezdés alapján, ha az engedélyhez kötött építési munkát engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon végezték el, fennmaradási engedélyt kell az építetőnek a hatóságtól a közlekedési építményre kérnie. A 26. § szerint, a hatóság az engedély nélkül, vagy engedélytől eltérő módon végzett építkezés tudomására jutásától számított két éven belül, legkésőbb azonban a tényleges használatbavételtől számított tíz éven belül intézkedhet a közlekedési építmény fennmaradása iránt.</p> <p>A gyakorlatban sokszor előfordul az az eset, hogy a közforgalom előtt elzárt magánútként megépült út esetén, nem jegyzik be az ingatlan nyilvántartásba magánút közforgalom számára való megnyitásának, illetve elzárásának tényét. A Kkt. alapján azonban a magánút közforgalom előli elzárásának tényére vonatkozó ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hiányában a magánút közforgalom előtt el nem zárt magánútnak minősül. Ebben az esetben a közlekedési hatóság az építkezés tudomására jutásától számított két éven belül, legkésőbb azonban a tényleges használatbavételtől számított tíz éven belül intézkedhet a közlekedési építmény fennmaradása iránt. Az építető azonban a tényleges használatbavételtől számított tíz éven túl is benyújthat fennmaradási engedély kérelmet a hatósághoz. A fennmaradási engedély egyben az építményre vonatkozó forgalomba helyezési engedély is,</p>

amennyiben ennek feltételei fennállnak. A Korm. rendelet alapján — amennyiben a tényleges használatbavételtől számított 10 év eltelt - fennmaradási eljárást csak kérelemre folytathat le a hatóság. Az utakkal kapcsolatos más engedélyezési eljárást (pl. közforgalom számára megnyitott magánút engedély nélküli elzárása, illetve megnyitása ügyében) azonban bármikor hivatalból indíthat a hatóság, ha jogsértő állapotot észlel. Ebben az eljárásban a hatóságnak nem a forgalomba helyezést kell vizsgálnia, hanem azt, hogy az észlelt jogsértés ténylegesen megvalósult-e. Ez két különböző hatósági eljárást jelent, más-más jogszabály alapján, más ügyféli körrel. Az engedély nélkül épült, illetve az engedély nélkül használatba vett út esetében a Korm. rendeletben meghatározott elévülési időn túl a hatóságnak már nincs lehetősége az építetőt a fennmaradási/forgalomba helyezési engedély megkérésére kötelezni, ennek ellenére az út nem kerül a Kkt. és a Korm. rendelet hatályán kívül, arra ugyanazok a jogi normák vonatkoznak, mint bármely más közforgalom elöl el nem zárt magánútra. Az út tulajdonosa - egyebek mellett - köteles gondoskodni arról, hogy az út a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus és kulturált legyen. Továbbá a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kárt az út tulajdonosa köteles megtéríteni. [Lásd. Kkt. 34. § (1) bek. és 35. §] Amennyiben a magánút közforgalom előői elzárásának ténye az ingatlan-nyilvántartásba nincs bejegyezve, a magánút közforgalom elöl el nem zárt magánútnak minősül. [Lásd. Kkt. 29. § (9) bek.] Ugyanígy vonatkozik a magánútra az a kötelelem, hogy a közforgalom elöl elzárt magánutat a közforgalom számára megnyitni, vagy a közforgalom elöl el nem zárt magánutat a közforgalom elöl elzárni a magánút tulajdonosának (kezelőjének) a kérelmére, a közlekedési hatóság engedélyével szabad. [Lásd. Kkt. 29. § (9) bek.] A Kkt. alapján a közlekedési hatóságnak minden esetben el kell járnia, ha a közforgalom elöl el nem zárt magánút elzárását tapasztalja, és köteleznie kell a magánút tulajdonosát az elzárás megszüntetésére, az elzárást megvalósító eszközök (kapu, sorompó, jelzőtábla stb.) eltávolítására. Összességében megállapítható, hogy a magánutak forgalomba helyezésének hiánya a fentiekben idézett jogszabályok alapján, az azokban foglalt határidőkön belül kezelhető hatósági intézkedéssel. A határidő túllépése esetén hatósági intézkedésre nincs lehetőség, viszont az út tulajdonosa továbbra is kérheti a magánút forgalomba helyezésének engedélyezését. A forgalomba helyezési engedély hiánya azonban nem eredményezheti azt, hogy a magánutat nem létezőnek kellene tekinteni, és a magánút tulajdonosa az úttal kapcsolatos bármely más kötelezettsége alól mentesülne. Ezek tekintetében az illetékes közlekedési hatóság – a hatásköre keretein belül - eljárhat. Magánút közforgalom előli elzárásának ügyében a megyei/fővárosi kormányhivatalok jogosultak eljárni.